

Svar på fullmäktigemotion, Humanitär hjälp av Borgå stad till civilbefolkningen i Gaza

Stadsstyrelsen 16.02.2026
2165/00.02.03/2025

Beredning och tilläggsuppgifter:
förvaltningsdirektör Roope Lenkkeri,
förvaltningsplanerare Laura Aikomus,
förnamn.efternamn@porvoo.fi

Fullmäktigeledamoten Vilhelmiina Eskola har väckt en motion där det föreslås att Borgå stad skulle börja sända humanitär hjälp till civilbefolkningen i Gaza via internationella hjälporganisationer. Motionen motiveras med en hänvisning till den allvarliga och långvariga humanitära krisen i Gaza och med dess verkningar särskilt på barn och andra utsatta. Motionstagaren påminner också om att en del av städerna i Finland redan har varit med om att ge humanitär hjälp till Gaza.

Enligt lagstiftningen som styr kommunerna i Finland hör organiseringen av internationell humanitär hjälp i regel inte till kommunernas uppgifter. Man har velat avgränsa skötseln av utrikesärenden till statliga myndigheters befogenhet och uppgifter. Kommunerna har självstyrelse som har garanterats i grundlagens 121 §. Med stöd av självstyrelsen får kommunerna själva besluta vilka uppgifter de åtar sig men i samma paragraf i grundlagen har självstyrelsen begränsats till att gälla organisering av kommunens förvaltning. I kommunallagens 7 § föreskrivs det om kommunens uppgifter som följer: "Kommunen sköter de uppgifter som den har åtagit sig med stöd av självstyrelsen och organiserar de uppgifter som särskilt föreskrivs för den i lag." En etablerad tolkning av denna bestämmelse är att när kommunen verkställer den grundlagsstadgade självstyrelsen begränsar sig kommunen att vara verksam inom sitt eget område och rikta sina verksamheter till kommunens invånare. Av detta följer att organisering eller finansiering av internationella biståndsoperationer i regel inte hör till kommunernas uppgifter.

När det i biståndsoperationer också är fråga om organisering av lokal verksamhet och användning av kommunens medel till ett ändamål som kommuninvånarna allmänt accepterar och anser vara viktigt har några städer i Finland kunnat vara med om att hjälpa Gaza. På liknande sätt har Borgå stad genom Finlands röda kors ett par gånger bistått Ukraina efter att Ryssland inledde sitt anfallskrig. Stadsstyrelsen har 7.3.2022 beslutat skicka en ambulans som har tagits ur aktivt bruk men som är funktionsduglig och annat räddningsredskap för ett värde av cirka 25 000 euro till Ukraina. Dessutom har stadsdirektören 20.10.2023 beslutat stöda krisarbetet i Ukraina genom en donation på 10 000 euro till Röda korset. Mot denna bakgrund kan humanitärt bistånd till Gaza via internationella hjälporganisationer inte anses vara helt uteslutet.

Den humanitära krisen i Gaza är allvarlig och långvarig, och hjälpbehovet i Gaza har enligt nyhetsuppgifter inte upphört även om den öppna militära verksamheten i området har slutat efter att motionen väcktes. När man tar i beaktande att biståndet till Ukraina har varit ett tydligt undantag i Borgå stads handlingslinje och att den humanitära krisen i Gaza hanteras av Finlands statsledning som del av den svårhanterliga politiken i Mellanöstern samt att kommunens uppgifter som ovan konstaterats begränsar sig till invånarna i den egna kommunen kan humanitär hjälp till Gaza genom Borgå stads beslut inte anses vara tillräckligt motiverad.

På Borgå stads vägnar vill vi ändå påminna om att det är möjligt för Borgåbor att ge humanitär hjälp. På samma sätt som det framförs i motionen uppmanar också staden att ge bidragen via etablerade internationella hjälporganisationer som man vet är pålitliga.

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen beslutar ge det som sägs ovan som sitt svar på Vilhelmiina Eskolas motion om humanitär hjälp av Borgå stad till civilbefolkningen i Gaza, och sänder svaret till stadsfullmäktige för kännedom.